

19 - 26 октомври 2023 г.

Мониторинг на институции и нормативни документи по темите: дарителство, доброволчество, гражданско общество

Седмичният мониторинг обхваща преглед на внесени в Народното събрание законопроекти, проекти на нормативни документи, публикувани за обществено обсъждане, както и проведени заседания на обществени съвети, експертни и други междуведомствени групи. Предлагаме ви обобщени акценти от мониторинговия доклад:

- **Народно събрание**
- **Министерски съвет**
  - **Междуведомствена експертна група за подготовка на Закон за доброволчеството**
  - **Съвет за развитие на гражданското общество (СРГО)**
  - **Новини от министерства**
- **По-важни актове, качени на Портала за обществени консултации**

Народно събрание

1. Законопроект за ратифициране на споразумението на участващите съдружници към фонда на НАТО за иновации.

С приемането на проекта на Закон за ратифициране на Споразумението на участващите съдружници към Фонда на НАТО за иновации ще се утвърди желанието, изразено от правителството на Република България за изпълнение на проактивна високотехнологична политика и за укрепване на участието ни в иновационната политика на НАТО, което ще допринесе за укрепване на отбранителните способности на Алианса. Фондът на НАТО за иновации (NATO Innovation Fund) се създава с цел да предоставя инвестиции в участващите страни. Той ще бъде финансиран от участниците на доброволна основа и ще бъде с продължителност на действие 15 г. Фондът ще бъде структуриран така, че да осигурява инвестиции във високотехнологични стартапи, които имат потенциал за приложение в сигурността и отбраната. Размерът на финансовите средства се очаква да бъде около 1 млрд. евро за общ период от 15 г. Фондът ще може да предоставя преки инвестиции в участващите страни. Предвижда се и възможност за създаване на отделни субфондове, в които да участват няколко заинтересовани съюзника или партньори (ЕС, индустрия, страни-партньори).

Министерски съвет

Междуведомствена експертна група за подготовка на Закон за доброволчеството

Продължава работата по изработване на текст на законопроекта на Закон за доброволчеството по инициатива на Министерството на младежта и спорта. На 19 октомври в София в общностното пространство "Щрак!" се проведе обществено обсъждане на мерките за насърчаване доброволчеството. Ние от Български дарителски форум се включихме в обсъждането и представихме нашата гледна точка и обобщените становища на корпоративни дарители, които успяхме да съберем при провеждането на повече от 10 срещи с компании, които развиват активно корпоративното доброволчество, както и след онлайн допитване до всички членове на БДФ и партньорски организации. Чрез въпросника и проведените срещи беше събрана качествена информация във връзка с подготовката на законопроекта. Нашият екип е и част от междуведомствената експертна група, инициирана от Министерството на младежта и спорта за подготовката на законопроекта.

Съвет за развитие на гражданското общество (СРГО)

На 20 октомври организациите членове на Съвета за развитие на гражданското общество (СРГО), сред които е и Български дарителски форум, изпратихме [Отворено писмо](#) до министър-председателя Николай Денков и до заместник министър-председателя Мария Габриел (определена за председател на СРГО към момента). Писмото е провокирано от сериозни затруднения в дейността на СРГО. Близко 5 месеца Съветът не е свикван за заседания и работата му на практика е блокирана, няма процес на разработване на стратегия за развитие на сектора, нито работа по създаването на механизъм за финансиране на НПО и укрепване на капацитета му в полза на хората. Така дневният ред на СРГО е практически подменен и това го дискредитира – него и членовете му, се казва още в отвореното писмо. В него ние настояваме за незабавни мерки от страна на институциите, така че СРГО да може да изпълнява реално функциите си в подкрепа на гражданското общество. В състава на СРГО влизат също и Фондация "Работилница за граждански инициативи", "Светът на Мария" и Български фонд за жените.

Новини от министерства

- [Министерство на образованието и науката:](#)
  - [Още 10 млн. лева за обучение на деца със специални потребности и за хранене на ученици до 4. клас](#)
Средствата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП) и хранене на децата от подготвителните групи и учениците от I-IV клас се увеличават с 10 млн. лв. от 1 октомври 2023 г., реши

правителството. Финансирането на ресурсното подпомагане и създаването на условия за приобщаващо образование се повишава с 20%, като до края на бюджетната година се отпускат още 7 млн. лв. С 6 на сто повече са средствата за групи и деца в специални детски градини, за ученик в специално училище с нарушено зрение или увреден слух и за ученик в център за специална образователна подкрепа. Увеличението е в размер на 1 млн. лв. Целта е да се подобрят средата и условията за допълнителна подкрепа на децата и учениците със СОП. С решението на Министерски съвет се повишава и финансирането на храненето на децата от подготвителните групи и учениците от I-IV клас с 12%, като увеличението е в размер на 2 млн. лв. То ще компенсира поскъпването на хранителните продукти и ще осигури възможност за всяко дете и ученик в задължителното предучилищно образование и началния етап на образование да получава здравословна храна.

Министерство на труда и социалната политика:

- **Ръстът на линията на бедност ще повиши финансовата подкрепа за около 800 000 души**
Около 800 000 души от уязвими групи ще получат финансова подкрепа в по-висок размер през 2024 г. вследствие на предложението линията на бедност да бъде 526 лв. от догодина, показват разчетите на МТСП. Това стана ясно по време на заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество. Финансова подкрепа по Закона за хората с увреждания ще получават средномесечно над 672 000 хора с трайни увреждания над 18-годишна възраст. По Закона за социално подпомагане се очаква подпомогнатите да достигнат 123 508 души през 2024 г. С линията на бедност са обвързани още финансовите помощи и средства за превенция и реинтеграция, за отглеждане на дете при роднини или близки и в приемни семейства по Закона за закрила на детето. Чрез ежегодното актуализиране на стойността на показателя, определен по изследването на Евростат, се гарантира, че бедността ще бъде обективно измерена, отразявайки икономическата реалност. С увеличението на линията на бедност се повишава както размерът на помощите, обвързани с нея, така и обхватът на хората, които имат право на тях.
- **Защитата на правата на човека трябва да са в центъра на цифровата трансформация на работните места**
България се присъединява към Европейската кампания „Здравословни работни места“ на Европейската агенция по безопасността и здраве при работа, която за периода 2023-2025 г. е посветена на управлението на рисковете, произтичащи от цифровите устройства и технологии, използвани на работното място. Кампанията е съобразена с визията за „Нулева смъртност при работа“ на Европейската комисия, както и с основните права, прокламирани в Европейския стълб на социалните права, сред които е правото на работниците на здравословна, безопасна и

добре адаптирана работна среда. Във форума участваха представители на министерства, Главната инспекция по труда, Националния осигурителен институт, Икономическия и социален съвет, национално представителните организации на синдикатите и работодателите, специалисти в областта на безопасността и здравето при работа.

- **136 000 неактивни хора ще бъдат включени на пазара на труда с мерки по ПРЧР 2021 – 2027**

Близо 136 000 неактивни младежи и възрастни ще бъдат включени на пазара на труда чрез прилагането на иновативни подходи и мерки по Програма „Развитие на човешките ресурси“ (2021-2027 г.), събщи министърът на труда и социалната политика Иванка Шалапатова във Велико Търново. Тя подчерта, че включването на повече младежи и икономически неактивни възрастни в обучения и заетост има решаваща роля за преодоляване на недостига на кадри и е сред приоритетите на МТСП. По данни на НСИ само за миналата година 153 400 неактивните лица в трудоспособна възраст са изразили желание да се включат на пазара на труда. Поради тази причина през 2024 г. МТСП ще работи по-активно за създаването на повече възможности за активиране на хората, които нито учат, нито работят, и за трудова интеграция на неравнопоставените групи на пазара на труда.

По-важни актове, качени на Портала за обществени консултации

1. Проект на Закон за изменение на Закона за противодействие на тероризма.

Срок на приключване: 19.11.2023 г.

С писмо на министър-председателя на Република България до държавните институции са изпратени за изпълнение насоки за подобряване на националната стратегическа рамка. В писмото са дадени указания да се предприемат стъпки за намаляване на броя на стратегическите документи, чрез тяхното интегриране по политики. Един от тях е: Стратегия за противодействие на радикализацията и тероризма. Необходимостта от разработването на Стратегия за противодействие на радикализацията и тероризма се основава на чл. 6, т. 2 от Закона за противодействие на тероризма, съгласно който МС приема Стратегия за противодействие на радикализацията и тероризма. В съответствие с насоките за оптимизиране на стратегическите документи в национален аспект, от дирекция „Стратегическо планиране“ към МС са дадени предложения относно възможностите за реализиране на политиката в областта на противодействието на радикализацията и тероризма. Едно от предложенията и подобър вариант е политиката да стане елемент в Актуализираната стратегия за национална сигурност на Република България, приета с Решение на Народното събрание от 14.03.2018 г.

2. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за договорите за финансово обезпечение.

Срок на приключване: 19.11.2023 г.

Предложеният проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за договорите за

финансово обезпечение въвежда в националното законодателство обща уредба на механизма на приключващото нетиране, като способ за прекратяване и/или погасяване на задължения, произтичащи от сделки с финансови инструменти между участниците на финансовите пазари. Предложената правна уредба цели да създаде режим за защита на приключващото нетиране, който съответства на добрите практики на международните финансови пазари и отстранява конкурентен недостатък на българското законодателство спрямо законодателствата на другите държави членки на ЕС и държавите членки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие. Това, от своя страна, ще създаде правна сигурност за развитието на хеджиращи сделки и сделки за финансиране с ценни книжа, ще допринесе за по-доброто управление на финансовия и кредитен риск, ще облекчи капиталовите изисквания и ще насърчи пазара на финансови инструменти, което като цяло ще допринесе за подобряване стабилността на финансовата система. В допълнение, отстраняването на съществуващата правна несигурност относно правната валидност и приложението на приключващо нетиране ще окаже позитивно въздействие върху презграничните отношения на български дружества с пазарни участници от по-развити и по-ликвидни чуждестранни финансови пазари.

3. Проект на Наредба за критериите, условията и реда за определяне на статут на домакинства в положение на енергийна бедност и на статут на уязвими клиенти за снабдяване с електрическа енергия.

Срок на приключване: 08.11.2023 г.
Министерството на енергетиката, съвместно с Министерството на труда и социалната политика и Министерството на регионалното развитие и благоустройството, предлагат за обществено обсъждане проект на Наредба за критериите, условията и реда за определяне на статут на домакинства в положение на енергийна бедност и на статут на уязвими клиенти за снабдяване с електрическа енергия. Проектът предвижда домакинства в положение на енергийна бедност да се определят на база разполагаемите средства на член от домакинството, намалени с разхода за типово потребление на енергия според енергийните характеристики на жилището. Тези разполагаеми средства се сравняват с официално обявената линия на бедност. За определяне на статут на уязвим клиент са въведени критерии в зависимост от възраст, здравословно състояние, разполагам средномесечен доход, намален с разходите за енергия, нужда от помощни средства за независим живот и/или медицински изделия за поддържане на живота, чието функциониране зависи от източник на електрическа енергия, получаване на месечни социални помощи и други.

4. Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ.

Срок на приключване: 11.10.2023 г.
Проектът и съпътстващите го документи се публикуват отново за срок от 16 дни, след като същите материали са публикувани първоначално за 14 дни в периода 07.10.2023 г. – 20.10.2023 г. на strategy.bg. Изготвеното изменение и допълнение на Наредбата е обусловено от следния проблем: Невъзможност за финансиране на приоритетни лечебни заведения по смисъла на чл. 45, ал. 2а от Закона за здравното осигуряване поради липса на критерии за класифициране на лечебните заведения като приоритетни. Законът за здравното осигуряване предвижда критериите за това да се разпишат в наредбата по чл. 81, ал. 3 от Закона за здравето, което е предметът на настоящата нормативна промяна. Със Закона за допълнение на Закона за

здравното осигуряване (обн. ДВ, бр.13 от 7 февруари 2023 г.), в чл. 45 е създадена нова алинея 2а, съгласно която с наредбата по чл. 81, ал. 3 от Закона за здравето (Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, приета с ПМС № 119 от 22.05.2006 г.) се определят критерии за класифициране на приоритетни многопрофилни лечебни заведения за болнична помощ, които осигуряват достъп до дейности от пакета, гарантиран от бюджета на НЗОК. Лечебните заведения, които отговарят на определените с Наредбата критерии ще получат възможността за допълнително финансиране от НЗОК, като очакваният ефект ще бъде осигуряване на по-добър достъп на населението до комплексно болнично медицинско обслужване, включително на тежки и усложнени случаи. В съответствие на поставената в Закона за здравното осигуряване цел, предложените критерии за определяне на приоритетни болници се основават на необходимостта тези лечебни заведения да разполагат с достатъчно структури по различни медицински направления, както и задължително да разполагат със структури, които са от съществено значение за осигуряване на спешност, интензивно лечение и някои по-дефицитни спрямо потребностите на населението конкретни дейности.

5. Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2017 г. за реда за установяване концентрацията на алкохол в кръвта и/или употребата на наркотични вещества или техни анализи

Срок на приключване: 23.11.2023 г.

Причина за необходимостта от изменение на наредбата с цел въвеждане на надлежен ред за установяване употребата на наркотични вещества или техни анализи е изменение в разпоредбата на чл. 343б, ал. 3, 5, 6 и 7 от Наказателния кодекс (обн. ДВ, бр. 67 от 2023 г.), съгласно което който управлява моторно превозно средство след употреба на наркотични вещества или техни анализи, установена по надлежния ред, се наказва с лишаване от свобода от една до три години и с глоба от петстотин до хиляда и петстотин лева. С предложените промени в наредбата се въвеждат няколко основни изменения в процедурата на изследване за установяване употребата на наркотични вещества или техни анализи, като по този начин се допълват настоящите разпоредби и се създава необходимият цялостен надлежен ред за установяване на наркотични вещества и техни анализи у водачите на МПС.

Български дарителски форум обединява големи фондации и социалноотговорни компании в България, които даряват ресурси и така променят средата, в която живеем.

Седмичният мониторинг на проекти на нормативни документи и работата на институции по темите дарителство, доброволчество и гражданско участие е подкрепен по проект АСФ/825 "Дарителски компас за устойчиви партньорства", който се изпълнява с финансовата подкрепа от Фонд Активни граждани България (www.activecitizensfund.bg) по ФМ на ЕИП 2014 - 2021.

Iceland
Liechtenstein **Active**
Norway **citizens fund**

Получавате това съобщение в качеството си на представители на компании и фондации - членове и наблюдатели на Български дарителски форум.

Our mailing address is:
Bulgarian Donors' Forum
4B, Leonardo Da Vinci Str.
Sofia 1124
Bulgaria

[Add us to your address book](#)

Want to change how you receive these emails?
You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).

Copyright © 2023 Bulgarian Donors' Forum, All rights reserved.